

Glasilo Slovenske Krajine

NOVINE

Prihaja vsako nedeljo.

Cena na leto doma 10 din. ali 40 K. V Ameriko cena na leto 25 din. ali 100 K. Kam doma na eden naslov od deset letov više hodi, dobijo naročniki i kalendar brezplačno.

„Vredništvo i opravištvo Novin je v Črensovcih, Prekmurje.“

Vrednik Klekl Jožef, vp. plebanoš v Črensovcih.

Namenst. v uredništvu Berden Andrej kaplan v D. Lendavi.

Rokopise i naročnino pošiljate na uredništvo ali opravištvo Novin v Črensovcje Prekmurje. Oglasi, (inserati) se tudi tu sprejmajo. Cena ednoga kvadratnoga centimetra za ednok 50 par (2 K.) za večkrat popust od 5% do 35%.

Samo koža je ovčja.

Bivši liberalni ministri strašijo po Prekmurji. Zaljubila sta se v kruglice Slovenske Krajine, šterih pa sta komaj teliko dobila, da se dva dečka ščista nalehči z njini zmenjata: dr. Kukovec i dr. Krizman. Prvi, ki je tak rešo invalidsko pitanje, ka naši invalidi niti preglejeni neso še, — od penzije bi odveč bilo gučati, nam bogato deli obljube prazne, — te drugi pa našo prekmursko zemljo deli pri Lendavi Medjimurcom, fistim Medjimurcom, šteri majo 36 jezero pligov grofovske zemlje, da si jo lahko razdelijo. Tisto zemljo deli, na šteroj bi se naše sirote mogle naseliti. Medjimurske glasebi si rad spravo z našov zemljov. Gd je bila seja finančnoga odbora, so samostojni (Pucijnova vojska) i liberalci (Krizmanova i Kukovcova družba) glasali proti predlogi našega i drugih g. poslancov iz opozicije, da bi se najprej prevelike ministerske plače znižale i bi te peneze dobile sirote. Glasali so, naj ministri obdržijo velike plače — sirote pa če prejšo, ka je to briga. Ka je tem ljudem za naše sirote? Samo gučati znajo od njih, ne njim pa pomagati. „Slovenec“ list je te dni prineso vest, da je dr. Žerjav naslednik dr. Kukovca v ministerskom stolci telegrafirao v Ljubljano, ka tistih 8 milijon koron, štero je njegovo ministerstvo dobilo za pomoč sirotam v Sloveniji, se sme samo med liberalne i socialnodemokratske sirote razdeliti. To je, ka tiste sirote, štere hodijo v cerkev, verjejo v Boga, so poštene i trezne, ne smejo dobiti podpore. Pa čidi penez je teh 8 milijon koron? To je naša dača, dača našega ljudstva, štero hodi v

cerkev i verje v Boga. Naš penez nešče dati liberalni minister dr. Žerjav, ki je od dr. Kukovca zato herbao ministerski stolec, naj si zasluži na njem tisto penzijo, štero si je že dr. Kukovec i iz štere bi vsako leto dvesto naših sirot pošteno moglo živeti. I to penzijo tudi mi plačamo v dači. Vidite, to je tista skrb i ljubezen do vas, od štere vam teliko predgajo liberalci i samostojni, gda med vas pridejo. Sladke reči majo za vas, da zavežejo pravici oči i vi ne vzmete bota pa je ne stirate.

Liberalno-samostajna vlada je bolnišnice v Sloveniji ukinila. To teliko pomeni ka je finančni minister po nalogi vlade ne privolo v to, da da našim špitalom pomoč ka se slovenske sirote lahko vračijo. Te minister je liberalci. Ka je liberalcom za betežnike? Prtio se je te minister, da odloži ministerstvo, če njemi plačo znižajo (pol milijona kron ma na leto) a za betežne naše sirote ne je meo krajcara. Naš g. poslanec i g. Pušenjak sta v imeni naše stranke proti toj podivjanosti glasala i naš poslanec so se ešče posebno obrnoli na ministra zdravja i ga oprosili, naj se sobočka bolnišnica ne zapre. Za slovenske bolnišnice sta bila pri finančnom ministri tudi poslanci dr. Hohnjec i Brandner. A samostojni i liberalni nieden nej. Tisti znajo samo jemati pravice nam i vleči velike plače od nas. Če bodo strašili pa kda po Slovenskoj Krajini liberalci i samostojni, so bili ministri ali nej, sprimate je z tem znanjom, ka samo koža majo ovčjo, srce, duša, djanje to vse je vučeče.

Starišam vojakov.

V „Novinah“ sem že objavo, da sem vse prošnje, štere so mi stariši izročili, prekdao dotičnoj oblasti i ar me še vnogi hodijo spitat, ali me z pismom goriščejo, vsem ki majo svoje pri vojakaj iz Slovenske Krajine, naznamim ešče ednok sledeče:

Vse prošnje za oprostitev vaših vojakov sem prekdao ali naravnost na ministerstvo ali komandi, kak je pač trbalo. Pa naj se te prošnje kem prle rešijo, sam pisao prle kak sem šo z Belgrada 14. marca komandam v Maribor i Varaždin. Pisao sem pa za vse vojake, tiste tudi ki so se ne na mene obrnoli. Obrno sam se tudi na obe diviziji, Savsko i Dravsko v Zagreb i Ljubljano, naj prošnje hitro rešijo i naj pusti na delo v pravom časi domo naše dečke. Gospoda ministra sam sam proso, naj je pusti na delo domo, ki je ne samo to nego ešče več obljubo, najprej da je na dugši čas pusti domo, gda je ne pri pravno vreme za muštre. Vse tožbe, štere so mi vojakaj naznanili, sam prekdao ministri i dam prek tudi v bodoče pa vu večih slučajah je pomagala prošnja. Vsikdar naj mi samo vse naznanijo.

Komanda iz Varaždina mi je pod brojom 7314—16/III. 22. naznanila, da je vse prošnje že na prej poslala i da l. 1897. rojenim rekrutom ne trbe služiti. Če bi šteri zato še služo, taki to naznanite komandi. Naša stranka je te dni v Belgradi prosila ministra, naj te prošnje hitro reši, jaz pa sem pisao v Belgrad ministri v té namen. Vse je učinjeno i več je ne mogoče učiniti. Mi poslanci manio samo to moč, da prosimo i silimo rešitev, oblast ma minister, ki zapovedi dava. Nikomi se nej trbe zato brigati, starati, hoditi k meni ali pisati, za vse sem vse

včino, počakajte rešenje. Zakaj bi si zaman delali potne ali poštinske stroške? Ne sam se z nikoga spozabo. Z betežne poste sam rešavao vaše prošnje.

Ki na par tjeđnov ščejo domo dobiti na delo svoje vojake, naj etak napravijo. Župan i poglavarje naj spuni i podpišejo eto prošnjo i jo odpošljejo komandi v Varaždin ali Maribor, kama že spada vojak: Podpisan župan ino poglavarje občine svedočimo, da vojaka, ki služo pri polki stariši nujno potrebiljejo domo na tjeđne na delo (Kositev žetev pač za kakše delo je najbolje potreben) ar delavnih moči pri hiši nega. Zemlje je oraloj, (Zidati trebe) delamožen je samo delanemožnih je pa To spunite (glavarstvo Vam bo tudi drage vole podpisalo, če bi vojaška oblast zahtevala) i podpišite za vse potrebne vaše občine pečat gor dente i komandi odpošljite. Napišite gor v vojaški zadevi koleka prosto i ne dente gor štemplna. Uradno pošljite po občinskom uradi to prošnjo naprej.

Da bi vojakaj ednok na leto smeli brezplačno potovati na dopust domo, sem tudi proso ministra zdaj. Ki prošnjo (štemplnov ne trbe gor na prošnjo i priloge) za oprostitev vojaka neso vložili, za tiste se z rečjov nikaj ne da napraviti. Vsaki more na komando prošnjo vložiti, k šteroj priloži familljanski list, potrdilo davčnoga urada, kelko dače plače i od občine či je sin že služo pri vojakaj ali bio zavzet i či je doma potreben. Prosim Vas, vzemite si to vsi na znanje i po tom se ravnajte, ar drugoga odgovora nikomi ne morem dati.

KLEKL JOŽEF
vp. pleb. nar. poslance.

„Tako ne gre!“

Odgovor g. notári Kodri.

Moj članek, šteri je bio priobčeni v „Novinah“ štev. 13. pod naslovom „Problem od Prekmurja“, je velki práh gor vdaro. Té članek je bio — postránsko povedano — v trej tála priobčeni; prviva dva tála sta bila v „Prekm. Glasniku“, tretji pa, kak zádaji, v „Novinaj“, ar ga je g. notár Koder nej dovolio priobčiti v svojem listi. Ka zakaj ga je nej pústo v svoj „Glasnik“, to vsakši naleci prerazimi, što pozna toga gospoda i njegvo politiko. Té gospod je tisti, šteri z cejlov svojov mečjov i talentumom šče „pomagati“ prekmurskomu ljudstvu, liki v kakšo formo on to misli, se lejko zna, či pázi njegvo činejnje i čte njegve članke, štere piše v „Prekmurski Glasnik“, cilo toga zádjnega v štev. 13., šteroga je spisao na kontro proti mojem članki „Problem od Prekmurja“.

V tom mojem članki, v vsej trej tála, sam nej pisao same prázne reči, same fráze — záto sam zavřpani se hváliti, ar mi je mnogo ljudi čestitalo, brezi razlike domačinov i urádnikov —, liki jez sam málo globše namočo pero, kak vsi drugi dozda. Jez sam na krátcí vse napisao, ka nás nájbote teži i beli; gde se godijo krivice i gde so vzroki splošnoj nezadovolnosti ino ka se smeј učiniti i ka nej. Seveda te tonuš seje nej vido ništernim dotičnih gospodov, cilo pa dvema sobočkima gospodoma nej, šterima dosta mámo zahváliti zaajšnje razmere i nesporazumljivost med domačini i esi priševši urádniki. Pa ka sam v tom v trej tála priobčenom članki — či ránc samo na krátcí — tisto napisao, ka je resan potrebno bilo pisati i na štero je naše ljudstvo že dugo čakalo, to mi ne potrdijo samo domačini, liki tudi eden ugledni tucat esi priševši urádnikov, med njimi prežitni i priljubljeni čestniki pred Prekmurci. —

Ka g. notár Koder „bole pozna“ prekmurske razmere i ljudstvo, kak na priliko jez kak prekmurskoga kmeta sin i on bole zna i v náčišo formo pomočti našemu ljudstvu, záto je pisao meni adresirani članek v zádnoj številko „Prekm. Glasnika“ pod naslovom „Tako ne gre!“, v šterom vkřper spiše vsefelé zelenjé, kak je to znána naváda pri njem; právi, ka je to „Zdrava politika“, ka pa jez pišem, je „nepoštenost“ i „demagogija“! Ka zdaj šteri má istino med nama, na to bi znali vrejden odgovor dati vsi Prekmurci.

G. notár Koder! Da je Vasa želja, ka naj odgovor dam na Vaš „Tako ne gre!“, jez to z dobrevole učinim. Či ránc ka se mi trnok mrzi polemizirati, liki zdaj mi je dužnost to učiniti. Jez Vam samo na krátcí dam odgovor i nikaj nej novoga pred Vami.

Pišete, ka je velka škoda, ka je g. Kühr iz Márkišavec nej bio izvoljen za poslávca, ar či bi on bio naš poslávca, bi v Prekmurji náčiše razmere bile zdaj, kak pa so. Nemrem razmiti, ka je Vam zdaj g. Kühr tak dober i sposoben človek grátao za nář. poslávca — v Jugosláviji. Komaj pred pár meseci, ob priliki žalostnoga spomina oktoberske demonstrácije, gda je on tudi usumljeni bio kak ogrski agitátor i hujskáč, pa so ga tudi internirali z ovimi mnogimi „agitátorji“, ste ránc Vi pravili meni, ka je on nájevč kriv; proti njemi nájevč podatkov jeste v vrokaj oblástej, on de nájbote kaštigani. To ste tak ránc Vi pravili meni od reči do reči. Pa tudi ste pisali tistoga časa v „Prekm. Glasniku“, ka kaj njemi falij, ka demonstrira proti Jugosláviji. Jez sam Vam na to nikaj nej pravo, võrvao sam Vam; pa tudi je bio g. Kühr kaštigani, zaprejeti — 25 dni —, oštarijo so njemi pa na 5 mesecov zaprli; nevém, kelko je bio v tom krivec, či je pa to istina — more biti, da ste Vi pravili —, te bi njegvo mesto bilo v temlici i nej v parlamentu, Vam je pa zdaj žao, ka je nej naš poslávca.

Ka smo mi domačini, cilo sobočanci krivi, ka smo Domačo vérvstveno stranko nej podpirali, liki votume smo na druge, túhinske kandidáte dáli, v tom je nikaj malo istine, ali to se záto zgodilo, ár ste se Vi zdržili s tov stránkov; gda ste vidli, ka s svojov Demokrátiskov stránkov v Prekmurji nikaj nedoségnete, ste se zdržili s tov domačov i tak ste ešče to pokvářili z Vašov liberálnov propagandov. Ka sam jez na sociálno stranko dao votum, je nej istina, ár sam nanč nej meo votuma; pomlite samo malo nazáj, ránc z Vami sam eden večer pred volitvami gor bio na sodniji i ste glédali v imeniki moje imé, ali gda niste me najšli, ste pravli, ka nimam votuma. — Pišete, ka sam ešče preveč mládi — mogoče, samo 26 let sam star — i zvün Sobote nepoznáni i nišče mi nede vórvao, ka jez pišem, i gde sam bio dozdej?, pa s toga se vidi, što negliriga domačine. Či sam jez ešče z dá j premládi, te me nej trbej pitati, gde sam bio dozdej, ár jez ešče čas mam se v politiko mejšati; pa ka mi lüdjé nede vórvati ka pišem, to Vi nevejte, jez sam pa gvüšen, ka do meni prve vórvati, kak pa Vam.

To Vi ne vzemite za gotov pejnez, či sta gg. Smodiš i Perkič lepe govore mela, ka zdaj z Vami mislita, pa ka sta drugi tip, kak jez. Ka jez poznam lüdstvo samo „iz Sobočkih vilic i kávarne“, to samo Vi mislite. — Prej ka je moj članek tak božen, ka si božnejšega nanč nemrete zmisliť, to túdi samo Vi pravite, záto ka je nej po Vašem „gustuš“ spisani; pa či je, naj bode, mené je záto nej sram; Vi pa bodite zagvüšeni i veséli, ka so tisti članki, tisti „ričet“, štere pišete v „Glásnik“. finejše i modernejše spisani. Vi konstátirate, ka naši čestniki „prav nič ne politizirajo zvün dvá“, to Vi dobro znáte, s a m o d v á, pa teva za g. Kleklnovo stránko, tisti pa, šteri so v odbori Demokrátiske stránke, ne politizirajo. Ka vsi čestniki ne politizirajo, to jez túdi pripoznam, tisto je neljuba pomota, ka sam pisao mojega zádnejga članka v začétki, ka „v s a k š i“ čestnik politizira, to zdaj poprávim.

Što so tisti, šteri „samo za svoje žepe, svoje interese i parvenijo“ glédajo, mi nej trbej odgovora dati, ár sam jez nej pisao, ka tákše túdi mámo, liki ka tákše nam nej trbej; meli smo tákše na priliko za časa ogr. bolševiskoga režima. Šteri so pa „pijajce i prijázni kak birke, skrivno nás pa denuncirajo“, naj na sbebe vzemejo tisti, šteri so krivi, iména sam nej dužen na jávnost prinesti. Šteri so pa tisti čestniki, štere „v ostali držávi nemrejo ponúcati i je esi pošilajo“, sam túdi nej dužen z njuvimi iménami na jávnost priti, liki kak se vidi, vej to Vi bole znáte, kak jez, ár ste Vi sami pravli navzoči pred večimi, što so n. pr. tisti: gg. Karara *), Staré, Kutin so nej v Prekmurje valon; pravli ste, ka je Kutin nači dober urádnik, samo da je pijánek. Vi zahtevate od méne iména, jez Vam zdaj tiste imenüjem, štere ste Vi sami povedali meni. Záto mi naj nezamerijo tej gospodje, to je želja g. Kodra. Svedoki na razpolago. — „Renegáte“ bi túdi radi poznali, ednoga Vam po iméni povem, to je g. Abel Salay fotograf, član odbora IDS (Vidi „Prekm. Gl.“ 1921. št. 8.), komunist z prve vrste, šteri je z Ogrskoga príbežo se v Jugoslávijo, gda je tam konec

*) G. Karara je že lani oktobra ádisao v Maribor.

Podlistek.

Misijonsko poročilo našega prvoga prekmurskoga misijonara g. Kerec Jožefa iz portugalske nasebine Macau-China.

13. juliša zjutraj smo se že v Rdečem morji zbüdili. Mogoče ravnoč na onom čüdnom mestu, kde je nekda Bog na čüdivit način rešo Izraelce iz krutih faraenovih rok.... Navadno smo mi misijonarji naše jütranje, premišljevanje opravili po svetoi meši v kabini, to jütro smo se zbrali na krovu ladje in je vsak posebi premišljavo nekaj točk iz svetoga Pisma... Rdeče morje, čüdivit spomin Kristjanskim narodom in dnes se mi po tebi vozimo! Nehoteč je človek premišlavo, ali je namen našega prehoda tisti, šteroga je meo Mojzes, ki je to morje z milijonskim narodom na čüdem način prekoračo?... Njegov namen je bio voditi božje lüdstvo iz dežele neverstva v oblübljeno domovino; namen našega potüvanja je bio reševati düše iz neverstva in je pripeljati v oblübljeno nebeško domovino... in to nas je tolažilo, da namen našega potüvanja ne bio zemeljskoga dobička željen, nego zvišeni in sveti. Skoro celi den je poteko v čtenji svetih knjig in v premišljevanji verskih resnic, med tem smo pa opirali na obeh obali naš pogled in v svetim očüťjem gledali zgočo püstinjo, po šteri je hodilo božje lüdstvo. Sunce nas je prepekalo celi den zato sem si nehoteč včas mislo, da če je tü v sredini morja, na vodi, tak vroče, kelko bolje more biti tem na žerjavom peski v püščavi! ne sem zamero onim Izraelcom, ki so si iz toga kraja nazaj v Egipt želeli i se njim skominilo po egiptovskom lüki... Zvečer ob 7 smo zadnjič pozdravili Sinajsko

grátao grasiranja bolševikov. Eti se pa vódao kak najvékši Slovenec, nacionalist — či ránc nej znao niti edne reči slovenski pa nej drugi slávski — ništerni gospodje so njemi pa vse vórvati, ka je vküper zlagao, túdi Vi ste njemi vse vórvati, samo te ste previdli, gda je túdi od etec, v vsej oštarijaj zadüženi, odskočo julija 1921. v N. Austrijo. Salay je bio túdi najagilnejši član „Sokola“.

Zdaj sam Vam na vse dao odgovor, g. notár; škoda, ka nimam prilike za več Vam na odgovor dati, pa mam „materijál“ za Vás. — Zdaj pa li kričite po Prekmurji: „Tako ne gre, kak ste začnoli!...“ pa bomo že vidli, kelko doségnete.

Ešče nikaj malo! Či Vi mené tak za slaboga, noroga, za demagoga štimate, ki samo kvár i nesrečo prinesem na prekmursko lüdstvo, zakaj ste mi pa te pravli v premínóči dnévaj, naj stopim v konzorcijo „Prekm. Glásnika“? To ste te pravli, gda ste že prečteli moj zádni článek, šteroga ste nej dovolili priobčiti v svojem listi i sam Vam povedo, ka pride v „Novinaj“; te ste že znali, kakšega mišljenja sam, što sam; túdi ste mi pravli, ka va müva ešče dobriva prijátela i va vküp delala. Zdaj me pa dönok napádate. Kelkokrát ste me pa prosili, naj bodem odgovorni urednik „Prekm. Glásnika“ (t. j. strohman), od toga pa nej vredno gücati.

Zdaj pa zahválim Vam na reklámi, štero ste mi napravili z Vašim člankom, samo ka — žalibog — meni je na to nej potrebno. Kre moje stráni skončam polemijo.

A. Kardos

Uradna naznanila.

Okrožnica.

Na podlagi rešenja ministrstva za agrarno reformo št. 7799. ddo. Beograd, 8. marca 1922. pozivajo se vsi občinski uradi v Prekmurji, da na v občini običajni način javijo svojim občanom sledeče:

Vsi tisti prekmurski zemljedelci, ki se želejo naseliti na Esterhazy-jovom veleposestvi v Dolnji Lendavi ino okolici, kak túdi eventualno na drugih veleposestvih, v koliko bi zemlje ostalo na razpolago, so dužni prijaviti se podpisanom okrožnomu agrarnom uradi v Murskoj Soboti v roki 2 meseca i to do 30. maja t. l.

Vsi, ki bi se poznej prijavili, bodo brez izklüčenja odbiti. Šef urada:

Gregorovič s. k.

Razpis nadučiteljskih in učiteljski služb.

Na osnovnih šolah prekmurskoga okraja se vsled odloka višjega šolskoga sveta z dne 21. 3. 1922, šte. 3652. razpisujejo nastopne nadučiteljske in učiteljske službe s slovenskim ućnim jezikom v stalno namestitev:

goro. Ta nam je dala tvóřino večernoga premišljavanja. S svetim sočüťjom in z globókim spoštüvanjom smo jo pozdravljali, ar od tam je Bog človeškim narodi razodeo svejih deset svetih zapovedi. Prosili smo Boga, naj nam da milosti, da jih túdi mi zvelikim uspehom razodene-mo onim nevernim narodom med štere idemo glasit njegov navuk... med takšim svetim sočüťjem smo opirali naš pogled na sveti Sinaj in prosili Boga pomoči na našo pot.

Večerni mrak in megla sta nam zakrila rdeče pesečne obali in podali smo se k noćnomi počitki. Zapüstili smo Sinajski polotok; kaj nam je stari kapitán v Sueškom prekopi preroküvo, to se je začelo udejstvovati. 14. juliša smo se vozili skre afrikanske obali oddaljeni komaj kaki 15 milj. Sunce nas je prepekalo in vročina nas je kühala, da smo komaj dihal. En popotnik, nemec, mi je pravo: „Hochwürden, hier geht man durch Fegfeuer in die Hölle und nicht in den Himmel“. In zaistino, če smo dalje šli, bolje je bilo vroče; tri dni smo bili pod solčnim zenitom. Med velikim konsumum umetnoga leđa, šterim je naša ladja razpolagala, smo se bližali angleškomi pristanišči: Port Sudan.

14. juliša ob štíraj popoldné smo prišli v Port Sudan. Dnes smo imeli na morji sunce v zeniti in dva dni nam je tü nad glavov gorelo. Stavili smo se 48 vür, da so sudanski čřnci (zamorci) izložili mnogo lesa. — Port Sudan, Port Sudan! ti domovina najbolj čřrnih lüdi na tom sveti, ti podnožnik (šamrla) sunčnih žarkov, ti prepekališče nevolnih zamorcev! kak naj tebe opišem?... Delo božjih rok si túdi ti, ne bom te sodo, nego prepüstim te zgodovinopiscem in zemljepiscem, povem le par besed

mesta	naduči-teljska	učitelj-ska	prestopnih razredov	vzpo-rednic	za moške	za ženske
Beltinci	1	3	4	—	2	2
Cankova	1	2	3	1	2	1
Črenšovci	1	1	2	1	1	1
D. Bistrica	1	1	2	—	1	1
Tišina	1	2	3	—	2	1
M. Sobotá	1	4	5	4	3	2
D. Lendava	1	4	5	4	3	2

Prosto stanovanje v šoli ima samo oni nadučitelji, ki opravljá tudi kantorsko službo. V Murski Soboti i D. Lendavi ne naturalnoga stanovanja.

Pravilno opremljene prošnje—za nadučiteljska mesta se zahteva učna usposobljenost za katol. veronauk — je vlagati do 16. aprila 1922. po predpisani službeni poti in sicer glede rk. verskih šol pod zaporedno šte. 1 do 5 na zadevni krajni šolski svet, glede državnih šol pod 6 do 7 na okrajno glavarstvo, šolski oddelek v Murski Soboti.

Vodja urada:

Lipovšek s. r.

— Mi té razglas objavimo kak vsikdar, z naglašüvanjom, ka vse ka se proti priznanim i od parlamenta v Belgradu še dozdej ne razveljavljenim pravicam naših verskih šol dela v Ljubljani i Soboti, je proti zakonito. Naši vučitelje so stalno namesčeni i naznanjeni civilnoj oblasti. Stem je že vse vćinjeno. Žavolo sile krivične, pa naj se javijo še ednok ali šolski stolci svoje stare pravice gordržijo. — Vredništvo.

Glasi.

Slovenska Krajina.

D. Lendava. Golob Bogdanček, nadvse ljubljani sin in jedinček g. nadučitelja v Dolnji Lendavi, je 20./III. po štiri dnevni bolezní na veke preminil v Gospodi püstitvi nepotolažene starše in rodbino Golob-Weinberger v skrajni žalosti.

M. Sobotá. Članek v zadnji številki „Novin“ od devic sokolical se nanaša le na ljubosumno devico „Nežo“ i ne na vse druge ostale gg. vučiteljice.

Dolnjelendavska špionaža. 1. aprila se je vršila pri mariborskem okrožnom sodišči razprava proti 19 obtoženim, da so špionirali za Madjarsko. Sodnija je niednoga Prekmurca ne obsodila, jedino je obsojen vojak narednik Ivan Holler na 9 mesečni zapor, šteroga so pa túdi püstili na prosto, ar je té zapor že prestao. — Za té nedužne žrtve so naš g. poslanec dvakrat ostro nastopili pri samom vojnom ministri túdi v Maribori prosili za njé, da so je do soda na prosto püstili. Zdaj se je pravica páli pokazala.

Odranci. Na sokolsko društvo se je pri nas pobiralo. Mamo sirot brez računa, ka nemajo živeža i obleke, za te bi mogli tisti gospodje pobirati, ne pa za protiversko društvo, štero blati vero. (Tak je! To društvo je sovražno veri i ki na nje darüje, darüje na cil, šteroga Kristuš prepove. Za to te davali peneze ka do za te ešče bole pisali proti Bogi! Mejte pamet ednok i nam dajte na glas, što i po koga nalogi je pri vas pobirao na Sokola. Vr.)

Ki ščejo kotrige družbe sv. Mohora postati i v svojoj fari se ne morejo vküp spisati, naj pošljejo naročnino 6 Din. 50 par., do vüzma na urednišvo Novin v Črenšovce: To bo peneze dale poslalo. Natenkoma pa naj vsaki svoj naslov napiše i naj naznani jeli je zdaj prvič pristopo k družbi ali je bio že gda njena kotriga.

o mojem dvodnevnom bivanji pri tebi... Ta dva dni se nam je zdelo, da smo v gorečem kotli: od nikoder ne prišo zrak. Pristanišče samo je ena kotlina; za njim široka pesečna püščava. Misijonar Wiczeorck je s svojim topolomerom na ladji mero vroćino, bilo (58° C) petdeset osem stopim celsiusa; zvünaj pod prostim suncom ne bilo mogoče meriti vroćine z našim termometrom, ar je samo 60° stopinj imeo, to pa je premalo bilo. Med izlaganjem lesá so zamorci obdali našo ladjo in so delali v toj neznosnoj vroćini kak nema žival; govorili so mornarji, da vsaki dva šilinga zato dobi; keliko so v istini dobili. sem ne mogeo pozvedeti Mi smo se komaj nagledali teh lüdi in popotniki so je fotografirali na vse načine. Bili so čřrni kak zbiksani čřvevo, zobé so pa kazali bele kak sneg. Druge obleke neso imeli, kak vsak en falat strganoga vreća okrog pojasa privezano; to so njim dali angleži iz svojih velikih magazinov. Na večer pri sunčnom zahodi, so se vsi obrnoli proti Mekki in molili, kak Mohamedanci; nikaj se se zato ne zmenili, če so se europejci z njih smejali. Opravili so svojo molitev in nato so naprej delali. Mornarji so njim dali makerone za večerjo. Pojedli so jih jako naglo in brezi žlice; vsak je grabo z rokav, kak je mogeo in v sebe klačo.

15. juliša zjutraj, dokeč sunce ne tak moćno prepekalo, smo šli v mesto. Na mosti pred mestom so nas počakali Zamorci (arabci) z kamelami in so nas silili naj si sedemo nanje in jahamo v mesto. Za vsako osebo so prosili en šiling.

(Dale.)

Što je dao županom nálogo, da službeno, to je po občinskom slugi razglasijo dr. Kukovca, liberalnoga poslanca shod v Črensovcih i Beltincih? Prosimo okrajnoga glavaru, naj nam pojasni to stvar? Nadale pitamo, jeli istina, da so županje okolice D. Lendava službeno bili pozvani na lendavski shod? Pojasnila prosimo. Oblast ne sme podpirati niedne stranke. Čakamo odgovor, kak je pravica, naj zve javnost.

Amerikanski dari. Na zvone v Črensovsko cerkev so darovali. Štefan Horvat Lešnjekov z Črensovec, 10, Markoja Ivan, z Bistrice 5, Hajdinjak Matjaš z Črensovec 20 dolarov ali 2034 D. 25 par. — Na Novine naročnino in podporo M. Lista so dali: Fotivec Štefan i Hren Janoš vsaki 1, Čigan Ivan pol, Gruškovnjak Matjaš, Kozlar Štefan i žena, Zver Matjaš, Mike Zad-ravec, Klajderman Matjaš, Markoja Jožef, Žapčič Janoš, Vinčec Matjaš, Rous Štefan vsaki 2 dolara, ali skupno 1218 Dinarov. Darovniki vsi so v Čicagi. — Z Clevelanda nam je poslal Duh Jožef doma z Trnja za edne Novine in M. List je zero koron. — Srčna hvala vrli naši Amerikanci.

Za Novine ednoj siroti je darovala N. N. z Bakovec 5 Din.

Prle kak z Prekmurja odidem, z oči si vročo suzico zbrišem, Srčni ti z Bogom, rod slovenski pravim, z tebe pri vojaki, se nikdar ne spozabim: Farica naša ljubljená, oča no mati, bodta vesela, rodbina, znanci, brati sestre drage, vidli se bomo za čase prekrajke. Štefan Jančarič z Noršinec Stanko Mihal, Sobočan Matjaš, Žoldoš Marko, Horvat Ivan, Kolenko Martin, Kolenko Franc, Jožef Vinčec, Sarjaš Štefan, Hozjan Martin, Hozjan Viktor, Andraš Kolarič, Jožef Horvat, Martin Krampač iz Trnja.

Mlin za jaboka (staroga) ki ma k odaji, naj to naznani Žilavec Franci v Gerlince 133, p. Cankova, Prekm.

Občini Ivanci i njenomi gorečemi župani se srčno zahvali opravištvu Novin za 15 Din. 50 par podpore na naš list.

Občinam M. Sobota, Beltinci, Črensovci i Turnišče, štere so prosile železnico Lendava—Sobota, da ministrstvo železnice po pokrajinskem namestniku (broj 66, 11.2.1922) to na znanje: 1) ne mogoče je prošnjo poslušati, ar če bi nastala bojna, bi bila ta železnica nevarna za vojsko. (Madjarska vlada jo tudi z toga zroka ne dovolila. Vr.) Železnica Sobota-Ljutomer je dovoljena i ma svoj kredit v 7% posojili notranjem. Postajo bi dobo Veržej v en kilometerskoj dalečini, Beltinci pa 3 km. daleč, ar je Mura samo tu regulirana i indri se ne more most prek delati, kak gde je zmerjeno.

Evangelicancem na znanje damo ka je družba sv. Mohora samo za katolicance nestavljena i nikak ne misli na Evangelicance. Poziv je poslala v Novinah samo katolicancem, vašo vero pusti pri miri. Nišče si naj zato ne razlaga njeni poziv tak, da ona šče vero vzeti Evangelicancem. Hudožno srce more kaj takšega misliti. Družba se je v Novinah obrnola do naših katolicancov, ki so prle v velikom računi bili njene kotrige.

Vabilo. Vsi vertovje, šteri majo gorice na Lendavski brgaj, se pozavlejo na sejo (gyűlés), štera se bo vršila 23. apr. predpoldnevom ob 11. vuri v hoteli „Krona“. Na dnevnom redi bo odeberanje čuvajov (szőlőpásztor), nadale popravlanje poti i več drugoga. Obč. urad D. Lendava.

Meghívó. Az összes birtokosok, akiknek a lendvai hegyen van szőlőbirtokuk ezennel meghivatnak f. h. 23-án a „Korona“ szállodában d. e. 11. órakor tartandó közgyűlésre. Napi renden lesz a szőlőpásztorok választása, a hegyi utak javítása és sok más fontos kérdés. Lendva községbirája.

M. Sobota. „Prekmurski Glasnik“ brez kvartera. Dozdaj je meo kvartir v Dr. Jancovoj pisarni, štero je pa prevzeo zdaj Dr. Slavko Vesnik. Prevzeo je pa on samo pisarno, a ne pa tudi uredništvo „Glasnika“. G. Koder je za toga volo v velkoj nevoli, ar kak se čuje, stanovanjska oblast njemi ne bo mogla nakazati nikšega kvartera za volo stanovanjske krize.

Pri kom je bio Dr. Kukovec v Beltincih na jžini? Pri g. Pintariči. Tam so napravili tudi program celoga shoda. G. Pintarič so šteli biti tudi poslanec Slovenske ljudske stranke. Dvoličnost ešče pri g. Pintariči ne odobravamo. Dobro, ka znamo, s kem mamó kaj za opraviti.

G. Dr. Slavko Vesnik, fiškališ v M. Soboti je premesto svojo fiškališko kancelarijo iz Lendavske vulice v Cerkveno vulico (pred okr. sodišče).

Država.

† Dr. Napotnik Mihal,

mariborski knezoškof (herceg-püšpek) so 28. marca po več mesečnoj mučnoj bolezní v 72 leti svoje starosti mirno v Gospodi zaspali i 3. aprila jih je večjezerna vnožina sprevodila k večnomi počitki. Pokojni so bili sin kmečkih starišov, globoko vučeni i svetoga življenja višji pastir, pravi naslednik Kristušovih apostolov. Občodüvanja vredna gorečnost i delavnost se je žarila v tom plemenitom srci. Lehko pravimo, da so drugo ne zvršavali, kak molili i delali za božo čast i rešenje düš. Velikanska cerkev Matere Milosti v Maribori i Lorsche Device v Rajhemburgi so sad njegove gorečnosti. Pri zadnjih volitvah so pokojni pokazali, kakši more biti krščenik v poliki: v pastirskom listi so opominali svoje vernike na dužnost, štero njim vera nalaga, da molijo za zmago krščanstvo braneče stranke i glasüjejo za može, ki se potegüjejo za krščanske pravice. Kak püšpek so bili ostri i red držali v püšpekiji. Njihovi dühovniki so nam že od nekda zgled v delavnosti i pravom dühovniškom dühi. Za naše Prekmurce so meli vsikdar prijazno reč i z širokim srcem so sprejeli naše dijake v njihov „deško semenišče“, gde po zmernoj ceni dobijo oskrbljenje ešče dnesden. Govornik (predgar) i pisatelj so pokojni bili izvrstno dobri, čast Srca Jezušovoga i Matere Bože se je močno razširila po celoj Sloveniji po njihovih spisah i predgah. Vsak njihov partirski list je bio edna jako lepa predga spletena iz cvetk svetoga pisma i velikih cerkvenih možov. Na stozere vernoga ljudstva žalüje za pokojnim, posebno sirote, šterih oča so bili. Gde so boljševiki divjali po našem kraju so pokojni s čütečim srcem pozvali svoje vernike v pastirskom listi naj molijo za nas... Bodimo zahvalni. Molimo mi zdaj za njih, ki so nas ljubili. Kak so živeli, tak so i mrlí... Vse ka je za njimi ostalo, je odloženo v dobre namene, sirotam, dobroj vzgoji mladine, krščanskim družtvam. Teló pokojnoga pa čaka pod velikim oltarom Marijine cerkve (franciškanske) vstajenje, štero se vüpamo, da veselo bo. Naj pravi višji pastir počiva tu v miri i nam vsem kaže pot: po Mariji k Jezusi.

Svet.

Vmro je v španjolskom befegi na portugalskom otoki bivši vogrski kralj i austrijski casar, Karol v 34. leti svoje starosti: Kak človek je bio dobra düša, pobožen krščenik, ki je gotovo najšo nebesko kraljestvo v deželi mira i stem neskončno več dobo od svojega zgübljenoga zemeljskoga. Na drugom, sveti je najšo pravi mir, šteroga je na zemlji ne meo i šteroga po svojih tanačnikaj bi ešče vnoga leta kalio z svojim stremljenom po starom troni. Pač kak največ vladarov tüdi pokojni je meo to nesrečo, da je meo slabe tanačnike. Tei so ga spravili v pregnanstvo, ar so njemi ne davali tanače pravičnosti. Sovražili so Slovene, zato so ga spravili od kraljestva i v rani grob. Pri grobi je mesto samo za to, da se pozabi vsaka krivica. Zato naj v miri počiva tüdi on, ki je bio nekda naš vladar, naj njemi sveti večna svetlost.

Orel.

Tehnični tečaj za okrožne tekme. Na belo nedeljo in sledeči ponedeljek (23. in 24. aprila) se vrši za ljutomersko in prekmursko orlovsko okrožje tehnični tečaj za okrožne tekme (tüdi za letošnje telovadne nastope) v — Ljutomeru. Za načelnike in podnačelnike odsekov je udeležba obvezna; prav pa je, če se tečaja udeležijo tüdi vadičelji. — O. P. Z. Ljubljana.

Ka je sokol?

Ali zakaj bi hodili okoli, kak mačka okoli vrele kafe, ka mo se ogibali i gučali po prilikaj; povejmo naravnoč.: Sokol je prostozidarsko, veri i cerkvi sovražno i protivno društvo, zato je za našo mladino i za naše ljudstvo pogüba. Zato moremo vse, šterim je kaj za vero i večno življenje, karati pred njim.

Opominati pa moremo včasi, da to vala samo o našem slovenskom i češkom Sokoli. Od hrvatskoga se to do zdaj ne moglo praviti, ravnotak ne od srbskoga. Polski Sokol pa ma celo katoličansko lice i v Ameriki je tüdi „katoličanski Sokol“. Telovadna organizacija sama na sebi ne bi bila nikak neopačna, či je ne bi nücali v slabe cile.

Naš Sokol bo morebiti čemerno letao i slovesno proti gučao, gda de šteo te reči: hej što se vüpa njega teknoti i ga meti za slaboga! Ali prosimo: le mirno, le mirno! Nikaj se ne trbe čemeriti! Neščemo nikomi nikše krivice delati, nikoga krivo düžiti, od njega kaj slaboga gučati i ga brez vzroka kriviti. Samo to si dopüstimó, da slovenskomi ljudstvi povemo, ka Sokol sam pravi. Po njegovij lastnij rečaj ga bomo sodili. Slovensko ljudstvo naj samo presodi toga ptiča, či njemi smejo zavüpati mladino ali ne... Povedali bomo njegove reči i naračunali njegova dela.

I što pregledne té,
njim spozna glavo i srcé.

Slobodomislec.

(Prostisidar.)

Naš Sokol pravi, da je slobodomislec. Što i kaj i kakši je svobodomislec, bomo vidili sledi. Najprle naj guči Sokol sam. Poslušajmo ga!

„Napredna misel“ (II. letnik, 1. zvezek) piše: „Sokolstvo, zazidano na fundamenti nacionalizma, demokratizma i slobodomiselnosti, ma svoje stacije od kamenite Istre pa ta gori do zelenih goríc štajerskij“ (piše dr. Rovnihar).

„V političnom življenji se je držao vsigdar i zvesto slobodomiselnij načel“, piše „Slovenski Sokol“ VII. letnik, str. 9.

(Dale.)

K odaji je pri FRANC PRELECI v M. ČRNCIH p. M. Sobota, Prekmurje, 30 ritovin (ritonj) i štirje štoki z železnimi križi.

Egy tanuló leány ellátással azonnal felvétetik BALKÁNYI ERNŐ könyvnyomdájában.

Küpm vsefelé kože i te tüdi vmem v delo, kak se najfineje in hitreje izdelajo v fabriki I. Sinigój v Ljutomeri.

Kože (leder) podplate i vse kušterske potrebščine kak tüdi čisto garantirano tikveno olje küpíte vsakši den po najnižjih cenah pri

Albin Sagadin
trgovina z kožami
v Beltinci.

Tisoče ljudi v vseh deželah sveta uporabljajo že 25 let prijetno dišeči

Feller-jev „Elsafluid“

kot KOSMETIKUM

za nego zob, zobnega mesa, glave, kot dodatek k vodi za umivanje, ker je radi svojega antiseptičnega in čistečega osvježüjüčega delovanja najboljšega učinka. Ravno tako je priljubljen kod krepko blago delüjüče in

**vrlo prijetno sredstvo
za drgnjenje**

hrbta, rok, nog in celega telesa. Je mnogo močnejši in delüjüč nego Francosko žganje in najbolje sredstvo te vrste. Tisoče priznanja! Z zamotom in poštnino za vsakoga: 3 dvojnate ali 1 špeciálna steklenica . 72 K

Za prodajalce:

12 dvojn. ali 4 spec. steklenice . . . 300 K
24 „ „ 8 „ „ . . . 560 K
36 „ „ 12 „ „ . . . 800 K

POŠTNINE PROSTO na Vašo pošto. Kdor denar naprej pošlje, dobi še popust v naravi.

PRIMOT: Elsa obliž za kurja očesa 8 Kr. in 12 Kr.; Elsa mentolni klinčič 16 Kr.; Elsa posipalni prašek 12 Kr.; Pravo Elsa ribje olje 80 Kr.; Elsa voda za usta 48 Kr.; Elsa kolonska voda 60 Kr.; Elsa šumskimiris 60 Kr.; Glycerin 16 in 60 Kr.; Lysol, Lysoform 48 Kr.; Kineski čaj 4 Kr.; Elsa mrčešni prašek 16 Kr.; Štrup za podgane in miši po 16 i 20 Kr.

EUGEN V. FELLER, lekarnar, STUBICA 40—10. donja Hrovaško. Centrala št. 146.

ZDRAVJE

kože, obraza, vratu, rok, tako kakor tudi lepa rast las, se morejo samo skozi razumno nego lepote doseči. Tisočera pripoznanja so dospela od vseh dežel sveta za lekarnarja Fellerja:

„ELSA“ LILIJNO MLEČNO MILO najboljše blago, najfinejše „milo lepote“; 4 kosi z zamotom in poštnino 120 Kr.

„ELZA“ OBRAZNA POMADA odstrani vsako nečistost kože, sončne pege, zajedance, nabore, i t. d., naredi kožo mehko rožnato-belo in čisto; 2 porcelanasta lončka z zamotom in poštnino 80 Kron.

„ELSA“ TANOCHINA POMADA ZA RAST LAS krepi kožo glave, preprečuje izpadanje, lemljenje in cepanje las, zaprečuje prhut, prerano osivelost i t. d., 2 porcelanasta lončka z zamotom in poštnino 80 Kron.

PRODAJALCI ako naročijo najmanj 12 kosov od jednega predmeta dobijo popust v naravi. RAZNO: Lilijno mleko 24 Kr.; Brkomaz 10 Kr.; najfinejši Hega-puder Dr. Klugera v veliki originalnih škatuljah 40 Kr.; najfinejši Hega zobni prašek v patent škatljah 40 Kr.; puder za gospe v vrečkah 8 Kr.; zobni prašek v škatljah 12 Kr.; v vrečkah 8 Kr.; Sachet diševa za perilo 12 Kr. Schampoo za lasi 8 Kr.; rumenilo 12 listkov 48 Kr.; najfinejši parfem po 48 in 60 Kr.; Močna voda za lase 80 Kr. Za te razne predmete se zamot in poštnina posebj računata.

EUGEN V. FELLER, lekarnar STUBICA donja 40—15. centrala št. 146. Hrovaško.

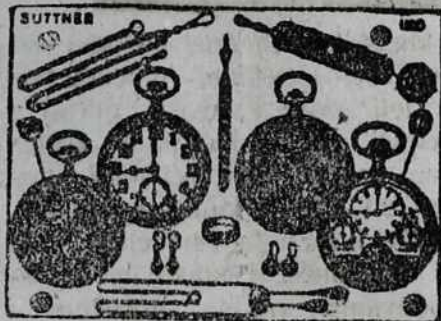
NA PRODAJ.

Stanovalna hiša z dvoriščom, vrtom in 1 plügom zraven ležeče njive in s posebnov hišov na dvorišči v Dol. Lendavi blizu železniške postaje, stanovalna hiša leži tik ob glavni cesti in ima 5 sob in 2 kuhinji, pred 13 leti sestavljeno, hiša na dvorišču je 7 let stara.

Vprašanja se stavijo na gospoda Henrika MILHOFFERJA v D. Lendavi Kolodvorska ulica št. 136.

Vaša želja

meti res dobro in zanesljivo uro, je izpolnjena, ako si

preskrbite uro iz znane urarske tvrtke SUTTNER. Prihranite si popraviljanja in jezo. NAJ-FINEJŠE URE iz nikla, srebra, tula in zlata i t. d.

NAROČNE URE. Bogata izbira verižic, pristanov, uhanov, naročnic, predmetov iz zlata in srebra vsake vrste. Zahtevajte cenik s slikami od:

tvorniške tvrtke H. SUTTNER, Ljubljana št. 945. 20—8.

Uprava veleposestva v Beltincih
proda 35 komadov (svinj)

prašičkov prvovrstne fajte
v starosti od 2 do 10 mesecov

Uprava veleposestva v Beltincih.

Trüge (škrinje) za mrtve v vsakoj velikosti i vse mrtveče potreboče küpite najfalej pri

Albin Sagadini
v Beltincih.

Mlinske kamne

pripoznavo najbolje rédi i razpošilja v vsakoj velikeči

Franc Zdolšek, izdelovatelj
mlinskih kamnov, Sv. Jurij pri južni železnici (pri Celji).

Vnoga pohvalna priznanja na razpolago!
Cene nizke! Točna podvorba!

En amerikanskoga sistema ŠIVALNI MAŠIN

je k odaji v D. LENDAVI. Glavna ulica št. 20.
NANDOR MOLNAR krojač.

Egy amerikai gyártmányu
süljesztő női varrógép eladó
MOLNAR NÁNDOR szabónál, Szentjános-u. 20.

„KORANIT“

asbestni škrlj, — za pokrivanje streh

— najboljšje sredstvo sedanjosti. —

Koranit je neomejeno trpežen.

Koranit tehta na 1 m² samo 12 kg.

Koranit ne odzebe in je nepremočljiv.

Koranit se ne lomi in ne trga, je elastičen.

Koranit je popolnoma siguran proti ognju.

Koranita vihar ne more odtrgati.

Koranit- strehe ni treba popravljati.

Koranit- streha je najcenejša, zato ker je

Koranit- streha najbolj trpežna.

Vsa pojasnila daje in proračune pošlje:

FRAN HOČEVAR Žirovnica — Moste, Gorenjsko.

Glavni zastopnik Koranita za Slovenijo.

TOVARNA USNJA — MARTINUŠIČ in DRUG v LJUTOMERU.

NAZNANJA

sl. občinstvi, da je za voljo neprevideni težav ne 1.-ga, nego 8. t. m. odpro svojo ledrno

PODRŮŽNICO na CANKOVI

v hiši gda. Voglera.

Potrüiditi se ščemo, da bodemo imeli v zalogi vedno vse vrsti usnja (ledra) vobče znane dobre kakovosti lastnoga izdelka, kak tüdi vse črevljarske potrebčine po najnišiji dnevnih cenah.

Jemali bodemo vse vrste sirovih kož v delo kak na: poplate, različne zgornje usnje in boks.

Küpovali bodemo vse vrste sirovih kož po najboljših dnevnih cenah.

Zmerne cene.

Solidna podvorba.